

Varno s soncem

2014

POROČILO O DELU NA PROGRAMU VARNO S SONCEM V OSNOVNIH ŠOLAH Šolsko leto 2013/2014

SODELUJOČI

V šolskem letu 2013/2014 je v programu Varno s soncem sodelovalo 3.254 šolarjev, ki so obiskali šolo v naravi. Letos so v programu že tretjič sodelovali tudi šolarji, ki niso obiskali šole v naravi, ampak so bili z vsebinami seznanjeni v času bivanja v šoli. Med njimi je bilo 4.648 šolarjev iz nižjih razredov (1. - 3. razred) in 4.563 šolarjev iz višjih razredov.

V šolskem letu 2013/14 je tako v programu Varno s soncem sodelovalo 12.465 šolarjev iz 697 razredov osnovnih šol iz različnih delov države.

NAMEN PROGRAMA

Program VARNO S SONCEM je usmerjen k seznanjanju ciljne populacije o škodljivih posledicah delovanja sončnih žarkov in ukrepih s katerimi lahko nastanek teh posledic učinkovito preprečimo oz. zmanjšamo.

Vizija programa je doseči spremembo v odnosu populacije do sonca. Želimo, da bi čim širši krog populacije dosledno upošteval in izvajal samozaščitne ukrepe v smislu zaščite pred delovanjem sončnih žarkov. **S tem bi dolgoročno doprinesli k ustavitvi naraščanja kožnega raka v Sloveniji (predvsem melanomskega tipa).**

IZVEDBA PROGRAMA V LETU 2014

Na programu Varno s soncem delamo "sezonsko". Jesen in zima sta namenjeni delu na razvijanju vsebin, pripravi gradiv, zbiranju prijav za sodelovanje. V zgodnjem spomladanskem času se intenzivno izvaja t.i. edukativni del – usposabljanje izvajalcev programa. Sam program **v smislu aktivnega dela s ciljno populacijo zaživi v dneh bivanja šolarjev v šoli v naravi**, praviloma v maju ali v juniju. Program predvideva, da ciljna populacija pridobljena spoznanja o samozaščitnem ravnanju v zvezi z zaščito pred sončnimi žarki potem v praksi udejanja tudi v domačem okolju. V letu 2014 je program Varno s soncem zaživel tudi med učenci drugih starostnih obdobj. Zanje so na šolah izvedli **predstavitve problematike škodljivega delovanja sončnih žarkov s poudarkom na spoznavanju preventivnih ukrepov**, starosti učencev primerno.

Priprava na izvajanje programa v osnovnih šolah

Delo na programu za osnovne šole se je začelo s vsebinsko pripravo programa, v sklopu česar smo:

- pripravili vsebine za spletno stran (posebej za osnovne šole, posebej za vrtce),
- skupaj z oblikovalci pripravili in natisnili gradiva,
- pripravili natančen terminski plan izvajanja programa za osnovne šole,
- pripravili evalvacijske vprašalnike.

Delo s šolarji

Najprej smo zbrali prijave po posameznih zdravstvenih regijah.

Zbiranju prijav so sledila izobraževanja za učitelje in strokovni kader osnovnih šol, ki smo jih po enotnem programu po posameznih regijah izvedli na vseh območnih enotah NIJZ (v Celju, Kopru, Kranju, Ljubljani, Mariboru, Murski Soboti, Novem mestu, Novi Gorici, Ravnah na Koroškem) in razdelili tiskana gradiva.

Vsebine programa so bile objavljene na spletu, na lokaciji www.nijz.si, sklop vsebin Varno s soncem – OSNOVNE ŠOLE, posamezna e-gradiva pa smo koordinatorjem po osnovnih šolah posredovali direktno na njihove el. naslove. Velik del komunikacije s šolami je potekal tudi na namenskem el. naslovu: varnossoncem@nijz.si.

Program Varno s soncem v smislu izobraževanja šolarjev se je v večini sodelujočih osnovnih šol odvil junija v nekaterih pa tudi septembra, v sklopu programa Šola v naravi. V tem času so se šolarji dobro seznanili s škodljivimi posledicami delovanja sončnih žarkov in načeli preventivnega ravnanja ter slednje tudi izvajali v praksi.

V juniju so bile v sklopu programa Varno s soncem izvedene tudi vse predstavitve vsebin v ostalih razredih osnovnih šol.

EVALVACIJA PROGRAMA

Anketiranje smo izvedli v vzorcu šol med sodelujočimi učenci in učitelji. Pri tem so učenci enake vprašalnike izpolnjevali dvakrat, pred in po izvedbi programa. S tem smo ugotovili koliko so pridobili s sodelovanjem v programu.

Vrnjene vprašalnike smo obdelali septembra.

ZAKLJUČEK

Opravljeno delo na programu VARNO S SONCEM 2014 v osnovnih šolah ocenjujemo kot uspešno. Rezultati analize vprašalnikov kažejo:

- Učenci: Glede na primerjavo odgovorov v vprašalnikih izpolnjenih pred in po opravljenem programu Varno s soncem smo pri učencih ugotovili napredek pri poznavanju pravil naravne zaščite pred soncem.
- Strokovni delavci: Ocenili so, da so šolarji s programom veliko pridobili. V večini primerov so se opredelili, da bodo načela upoštevanja pravil naravne zaščite pred soncem upoštevali tudi po zaključku programa.

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste sodelovali v programu v letu 2014 oz. kakorkoli omogočili, da smo ga izvedli.

Hkrati vas vljudno vabimo k sodelovanju tudi pri izvedbi programa VARNO S SONCEM 2015!